

Dit congres heeft in het verleden plaats gevonden. Kijk op onze [nascholingen pagina](#) voor ons huidig aanbod van congressen, cursussen en opleidingen.

Comorbiditeit bij volwassenen met autisme

Signaleren, begeleiden en behandelen

 Woensdag 18 september 2019

Programma

9.00

Ontvangst met koffie, thee en uitreiking congresmap

9.30

Opening door de dagvoorzitter

 Robert Didden, GZ-psycholoog Trajectum en bijzonder hoogleraar Orthopedagogiek Radboud Universiteit Nijmegen

9.45

Persoonlijkheid binnen het autismspectrum

 Richard Vuijk, klinisch psycholoog Sarr Expertisecentrum Autisme en eigen praktijk AutismeSpectrumNederland

- > Wat weten we over de persoonlijkheid van mensen met autisme?
- > Wat is de meerwaarde van het kennen van de persoonlijkheid van mensen met autisme voor de behandeling?
- > Welke verschillen zijn er tussen autisme en een persoonlijkheidsstoornis?
- > Welke behandelmogelijkheden zijn er voor volwassenen met autisme en een persoonlijkheidsstoornis?

10.45

Koffie- en theepauze

11.00

Ervaringsverhaal – autisme en de maakbaarheid van levensgeluk

Jaap Brand, ervaringsdeskundige, medeoprichter Autperforming, initiatiefnemer Beeldvormingscampagne Autisme en Werk en dataspecialist Belastingdienst

- > Het ervaringsverhaal van Jaap Brand
- > Autisme en persoonlijke ontwikkeling – het belang van een positieve mindset
- > Hoe kunnen stress en overprikkeling bij autisme sterk worden gereduceerd?
- > Autisme en werk

12.00

Autisme en eetstoornissen

Annelies Spek, klinisch psycholoog, senior wetenschappelijk onderzoeker gepromoveerd op ASS bij volwassenen en hoofd Autisme Expertisecentrum

- > Hoe herkent u een eetstoornis?
- > Welke factoren zijn van invloed op het ontstaan van een eetstoornis bij volwassenen met autisme?
- > Bij welke ondersteuning zijn volwassenen met autisme én een eetstoornis gebaat?
- > Hoe kan een reguliere behandeling worden aangepast aan een volwassene met autisme?

13.00

Verzorgde lunch

14.00

Autisme en verslaving

Marc Bosma, gz-psycholoog Novadic-Kentron groep

Johan van Zanten, gz-psycholoog Novadic-Kentron groep

- > Welke factoren spelen een rol bij het ontstaan van verslaving bij volwassenen met autisme?
- > Hoe maakt u verslaving bespreekbaar?
- > Hoe helpt u cliënten om van hun verslaving af te komen?

15.00

Koffie- en theepauze

15.15

Autisme en Genderdysforie

Anna van der Miesen, Arts-onderzoeker bij het Kennis- en Zorgcentrum voor Genderdysforie van het VU medisch centrum in Amsterdam

- > Wat weten we over autisme en genderdysforie?
- > Hoe helpt u cliënten met autisme en (vermoedens van) genderdysforie?

16.15

Afsluiting door de dagvoorzitter